

10 söndagen efter den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 19:41–47.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikoämnet: "Förspillda tillfällen" har denna söndag skänkt oss evangeliet om hur Jesus vid sitt intåg i Jerusalem gråter över staden och förutsäger dess förstörelse som Guds straff över otron. Denna söndag har därför av ålder förknippats med just Jerusalems förstörelse, som inföll vid denna tid på året år 70 e.Kr., och som i alla tider gjort anspråk på en plats i den kristna förkunnelsen. I dessa dagar tonas dock detta stycke av predikan ned, liksom också man i psalmskatten rensat ut hänvisningar till att "Jerusalem är öde, Dess tempel fallit ner" (sv. ps. 43:7) Anledningen är fruktan att framstå som antijudisk och rasistisk och att som sådan hemfalla till allmänt ogillande och den världsliga lagens straff. Den, som tänker och talar så, vet dock mycket litet om dagens ämne och dagens evangelium. Redan hos profeten Jeremia går Guds dom över Jerusalems tempel med samma eftertryck som från Jesu läppar och med samma beskrivning av templets förfall: "Hållen I det då för en rövarkula, detta hus, som är uppkallat efter mitt namn? Ja, sannerligen, också jag anser det så, säger HERREN" (Jer. 7:11.) Så är domen över Jerusalem, tanken på Jerusalems förstörelse som Guds straff över det onda, trolösa judiska folket, en inomjudisk tanke, en förkunnelse uttalad av en judisk, omskuren profet. Ja, just Jeremia låter denna dom djupna än mer och kallar på gångna tider, på Guds handlande i det förflutna. Han säger: "Gån bort till den plats i Silo, där jag först lät mitt namn bo, och sen hur jag har gjort med den, för mitt folk Israels ondskas skull" (Jer. 7:12.) Före Jerusalems förstörelse, både den första i gammal-testamentlig tid och den andra i nytestamentlig tid, finns Silos förstörelse, och Jeremia menar, att det judiska folket för sin själs salighets skull borde besinna Silos förstörelse, liksom vi denna dag av kyrkoårets ordning hänvisas till att betrakta Jerusalems förstörelse. Nu ger sig innebörden i predikoämnets formulering "Förspillda tillfällen." Jerusalems otro är ett av flera "Förspillda tillfällen", icke det enda, utan vi ställs här inför något, som ständigt på nytt upprepas. Guds nåd avvisas. Gud straffar otron. Gud drar undan sitt Ord från dess forna predikoplatz.

Så förstår vi den bistra sanningen i Martin Luthers ord: "Gottes Wort ist ein fahrendes Platzregen" "Guds Ord är en regniskur, som flyttar på sig." Vi känner den kyrkans historia, som fortsätter Silos och Jerusalems öde. Vi har sett de apostoliska församlingarna blomstra, hur Rom, Antiokia, Jerusalem och Alexandria med all rätt hyllats som apostlastolar och rättrogenhetens säten. Vi har sett, hur Gud sedan flyttat sitt evangelium från dem, när de i otro vänt sig bort från d.h. Skrifts sanning, alldeles efter S:t Paul förutsägelse: "Men Anden säger uttryckligen, att i kommande tider somliga skola avfalla från tron och hålla sig till onda andars läror." (1 Tim. 4:1.) De förspillda tillfällenas lag är en andlig naturlag, en konstant faktor, som ständigt skänker nya exempel. Martin Luthers stad Wittenberg, reformationens högborg, är i dag ingen luthersk stad. Vid stadskyrkans altare med de berömda målningarna firas inte längre altarets sakrament enligt luthersk lära, och många av prästerna döper inte sina barn, gripna av vederdöparnas svärmeri. I en förhyrd sal firas med oregelbundna mellanrum den evangelisk-lutherska mässan för ett fåtal troende. Vi vet ännu bättre besked om hur Gud har flyttat sin ljusstake från vårt eget lands mäktiga helgedomar. Gud har för otrons skull givit dem till pris åt ondskefulla gestalter, som trampar både uppenbarelsen och den naturliga lagen under fötterna. Ja, "därför sänder ock Gud över dem villfarelsens makt, så att de sätta tro till lögnen, för att de skola bliva dömda, alla dessa som icke hava satt tro till sanningen" (2 Tess. 2:11 f.) Härom säger vi så:

- I. Jerusalems förstörelse förkunnar, att också jag kan falla under domen,
- II. Jerusalems förstörelse förkunnar, att Gud i alla tider kan dra bort Ordet,
- III. Jerusalems förstörelse förkunnar, att Gud i allt förblir Herren.

I. Jerusalems förstörelse förkunnar, att också jag kan falla under domen.

Jesu ord i dag talas till oss och ställer just oss inför det allvarliga: "O, att du i dag hade insett, också du,

vad din frid tillhör.” Jesus är närvarande i sitt heliga evangelium och i sitt heliga sakrament, lika konkret som när han red in i Jerusalem, och om vi inte mottager honom, hans rättfärdighet, hans nya liv, kommer Gud att föröda oss. Han kan som straff för min otro förbränna mitt inre, låta bara de yttre murarna stå kvar, till dess döden fraktar dem bort. Så skall denna dagens evangelium lära mig, att dess allvarigare ta till mig nåden, övertygas av Guds tårar om hans kärlek och godhet mot mig, ovärdige syndare.

II. Jerusalems förstörelse förkunnar, att Gud i alla tider kan dra bort Ordet.

Det gäller i dag inte bara min egen själ utan mångas, ja, hela länder och folk. Vår kyrkas bekännelse säger härom: *”Ty det är välförtjänta syndastraff, när Gud straffar land och folk för förakt för Ordet ... Och denna sin rättfärdiga, välförtjänta dom låter han oss se övergå vissa länder, folk och enskilda, på det att vi, när vi jämföra oss med dem och finna oss lika med dem, må så mycket ivrigare lära känna och prisa Guds alldeles oförtjänta nåd mot ’barmhärtighetens kär!’ ”* (SKB, s. 667.) Gud står icke i någon förpliktelse mot en

ond och hädisk värld. Hans yrke är inte att förlåta. Han kan dra bort Ordet, och när han inte gör det, är det av idel nåd.

III. Jerusalems förstörelse förkunnar, att Gud i allt förblir Herren.

Jesu tårar kan ge oss tanken, att Gud vore vanmäktig, att otron besegrar Gud och spottar honom i ansiktet. Denna onskans triumf är dock djupast sett en onskans inbillning. Själva otrons motstånd, själva upproret mot Guds evangelium och Guds Lag, det hädiska, otuktiga talet, som strömmar ur den maktberusades mun, är ett Guds straff för synden. Synden blir syndens straff. Otron blir otrons straff. Vad vi upplever ibland oss av avfall är inte uttryck för Guds frånvaro, Guds vanmakt, utan för Guds närvaro i Lagen, för Guds allmakt i vrede, varigenom syndaren förökar sin syndabörda och kallar på sin annalkande dom. Det är sanningen bakom Jerusalems otro och Jerusalems förstörelse, bakom all otro och all förstörelse.

Amen.